

A Kúria a dr. András László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Pál Lajos ügyvéd által képviselt alperes ellen tartós külszolgálat megszüntetése, valamint felmentés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 36.M.5367/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.637.417/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. május 14. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.637.417/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s

Az alperes a felperest 2009. szeptember 1-jétől fennálló közszolgálati jogviszonya keretében beosztott diplomataként a b. külképviseletre helyezte. A külszolgálat befejezésének várható idejeként 2013. évet határozták meg.

Az alperes költségvetésére, a rendelkezésre álló források elégtelenségére figyelemmel M.T. helyettes államtitkár javaslatot készített az alperes 2010. évi és hosszabb távú működésének biztosításához szükséges intézkedések megtételére. Többek között javasolta vezetői döntés után a külképviseleten foglalkoztatott diplomaták létszámának munkakör-összevonással történő csökkentését. A javaslat alapján 2010. július 27-ei, illetve augusztus 31-ei, szeptember 30-ai hatállyal berendelésre került a felperes, egy nagyköveti titkárnői és egy takarítói munkakörben foglalkoztatott alkalmazott, valamint egy hivatalsegéd, egy további beosztott diplomata pedig áthelyezésre került. A betöltetlenül maradt feladatkörök ellátását az alperes munkakör-átcsoportosítással oldotta meg. A felperes és a másik beosztott diplomata munkaköri tevékenysége három alkalmazott között került szétosztásra.

Az alperes a 2010. augusztus 4-én kelt, a felperesnek 2010. augusztus 16-án átadott értesítésében közölte, hogy tartós külszolgálatára 2010. augusztus 31. napjával megszüntetésre kerül a 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a 20. § (1) bekezdés g) pontja alapján különösen fontos szolgálati érdekből.

A felperes 2010. szeptember 1-jével véglegesen áthelyezésre került a Főosztály állományába sajtóreferens munkakörbe. Ezt követően az alperes 2010. október 18-án kelt és közölt intézkedésével a kormánytisztviselői jogviszonyát felmentéssel megszüntette. A felmentési idő 2010. október 20. napjától 2010. december 20.

napjáig tartott, az intézkedés indokolást nem tartalmazott.

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy a tartós külszolgálat megszüntetése jogellenes volt, és az alperest 2010. szeptember 1-jétől 2010. december 20-áig terjedő időszakra külföldi ellátmányának megfelelően 273.779 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. A keresetében annak megállapítását is igényelte, hogy a kormánytisztviselői jogviszonya indokolás nélküli megszüntetése jogellenes, és az alperes 33 havi átlagkeresetnek megfelelő átalánykártérítés, mindösszesen 59.568.498 forint megfizetésére köteles. Előadta, hogy a munkáltató nem tett eleget a 104/2003. (VII.18.) Korm. rendeletben foglalt indokolási kötelezettségének, holott a Rendelet 21. § (5) bekezdése kifejezetten előírja a visszavonás indokairól való tájékoztatás kötelezettségét. Nem volt olyan különösen fontos szolgálati érdek, amely a tartós külszolgálat megszüntetését szükségessé tette volna.

A felperes a jogellenes jogviszony megszüntetés kapcsán előadta, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 30. cikke megteremti a munkavállalók védelmét az indokolatlan elbocsátással szemben, és ezen rendelkezéshez a Módosított Európai Szociális Charta a 24. cikkében értelmező magyarázatot fűz, amikor egyebek mellett rögzíti, hogy a Charta elfogadói elismerik a foglalkoztatás megszűnése esetén a dolgozók jogát ahhoz, hogy az nem történhet indokolás nélkül.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 36.M.5367/2010/13. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest 300.000 forint és 75.000 forint áfa perköltség fizetésére kötelezte illeték viselése mellett.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 21. § (5) bekezdése a kihelyezés visszavonásával kapcsolatosan csupán tájékoztatási és nem indokolási kötelezettséget ír elő, aminek az esetleges elmaradása sem teszi jogellenessé az adott intézkedést. Attól függetlenül, hogy a munkáltató csak a jogszabályi hivatkozásokat és a különösen fontos szolgálati érdek tényét rögzítette, és döntése nem tartalmazta az alperes által utóbb megjelölt konkrét tény, nevezetesen a 2010. évi és hosszabb távú működőképességének biztosításához szükséges munkakör-összevonási indokot, az intézkedés önmagában emiatt nem jogellenes. Az alperes nyilatkozott róla és bizonyította is, hogy mi volt a különösen fontos szolgálati érdek, amelyre tekintettel a felperes tartós külszolgálat megszüntetésre került.

A bíróság osztotta azon alperesi álláspontot, amely szerint nincs jogi lehetősége felülmérlegelni, hogy a visszavonásra okot adó körülmény az adott aktuális külügyi viszonyok alapján valóban „különösen fontos szolgálati érdeknek” minősült-e, ez a munkáltató gazdálkodási mérlegelési jogkörébe tartozik, abba a bíróság nem avatkozhat bele. A Ktv. 59. § (2) bekezdése előírja, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelési jogkörébe tartozó döntése ellen a köztisztviselő bírósághoz akkor fordulhat, ha e

törvény megengedi. A munkáltatói jogkör gyakorlója különösen fontos szolgálati érdeknek ítélte meg az alperes működőképességének biztosítását ez alapján munkakör-összevonásokról döntött, melyek bizonyítottan megtörténtek. A bíróság a perben ezt nem vizsgálhatta felül, nem értékelhette, hogy az alperes végülis „megtakarított-e” az intézkedés folytán, és ha igen, az milyen mértékű volt.

A felperes a tartós külszolgálat megszüntetésével kapcsolatosan rendeltetésellenes joggyakorlásra is hivatkozott. Ennek megállapítására akkor van mód, ha valamely intézkedés jogszerű volt, de a jogot nem a rendeltetésének megfelelően gyakorolták. A felperes azonban olyan körülményekre nem hivatkozott, amelyek alátámasztották volna, hogy az alperes intézkedése jogos érdekének csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségének korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányult vagy erre vezetett. A felperes a rendeltetésellenes joggyakorlás kapcsán is – többlettényállási elem nélkül – azt adta elő, hogy a tartós külszolgálat megszüntetésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem teljesültek. Ez azonban nem tekinthető rendeltetésellenes joggyakorlásnak. Mivel a külszolgálat megszüntetésére jogos intézkedéssel került sor, kártérítés sem követelhető.

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 40. – 43. §-ában foglaltakra, továbbá a 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) 8. § (1) bekezdésében rögzítettekre. Mindezek alapján kifejtette, hogy a felperes alaptalanul állította, miszerint a Ktjv-nek az indokolás nélküli felmentésre vonatkozó rendelkezése az Európai Unió Alapjogi Chartájában, illetve a Módosított Európai Szociális Chartában foglalt szabályokkal ellentétben állna, illetve, hogy a jelen munkaügyi perben a felperes közvetlenül jogot alapíthatna az Alapjogi Chartára. A jogalkotó a Ktjv. megalkotásával nem uniós jogot hajtott végre, így jelen esetben a Charta rendelkezéseinek nincs kötelező ereje.

A 1068/B/2010. számú Alkotmánybírósági Határozatban megismétlésre került az a már korábbi kifejtett álláspont is, miszerint az Alkotmánybíróság hatáskörének szempontjából a közösségi jog (helyesen uniós jog) nem minősül az Alkotmány 7. § (1) bekezdésében meghatározott nemzetközi jognak.

Az alperes arra is helytállóan hivatkozott, hogy a Módosított Európai Szociális Charta 24. cikke nem alkalmazandó figyelemmel az annak kihirdetéséről szóló 2009. évi VI. törvény 1. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság a pertárgy értékének megállapításakor 8.225.148 forintot egyévi átlagkeresetből, valamint a kártérítésként követelt 1.686.179 forint és 273.779 forint, összesen 10.185.106 forint összegből indult ki. Az illeték alapja az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a és 41. § (2) bekezdése szerint az eredetileg követelt 5.786.953 forint kártérítés és 8.225.148 forint egyévi átlagkereset, azaz összesen 14.012.101 forint alapján került meghatározásra.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 49.Mf.637.417/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az illetékre vonatkozó rendelkezés kivételével helybenhagyta. A felperest terhelő kereseti illetéket 900.000 forintba felemelte és kötelezte a felperest ugyancsak 900.000 forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint alaptalanul hivatkozott a felperes a kihelyezés visszavonása jogellenességének alapjaként az indokolási kötelezettség elmulasztására. A 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 21. § (5) bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy „amennyiben a külszolgálat a 18. § (2) bekezdés b) pontja szerint a kihelyezés visszavonásával szűnik meg, a kihelyezést visszavonó okiratban ... a kihelyezés visszavonásának indokairól is tájékoztatni kell a kihelyezettet”. A perbeli esetben ez a tájékoztatás megtörtént, a munkáltatói intézkedés a külszolgálat megszüntetésének indokaként a Kormányrendelet 18. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakat, illetve a 20. § b) pontja alapján a különösen fontos szolgálati érdeket jelölte meg a döntés indokaként.

Nem fogadható el az a felperesi érvelés, miszerint az alperes által a per során különösen fontos szolgálati érdekként megjelölt körülmény - a K. és a Magyar Köztársaság külképviselői működőképességének fenntartása, feladataik folyamatos ellátásának biztosítása - nem felel meg a 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 2. § 11. pontjában meghatározott szolgálati érdek fogalmi kritériumainak.

A k.-nek a minisztérium működésének feltételeit meghatározott keretből kell biztosítani, a 212/2010. (VII.1.) Korm. rendelet 11. § értelmében ez az intézményi irányítás körébe tartozó feladata.

Az 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 80. § (1) bekezdés e) pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet a köztisztviselők tartós külszolgálatának szabályozása tekintetében a Ktv.-hez képest speciális szabálynak minősül, így a tartós külszolgálat megszüntetése, illetőleg a kihelyezés visszavonása, valamint ennek esetleges jogkövetkezményei tekintetében nem alkalmazhatók analóg módon a Ktv. felmentéssel, illetőleg a felmentés jogellenességének jogkövetkezményével kapcsolatos szabályai. A kormányrendelet rendelkezései az irányadók, ami nem határoz meg jogkövetkezményeket egy esetleges jogellenes kihelyezés visszavonása esetére sem.

A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a rendeltetésellenes joggyakorlásra történő hivatkozást, mivel erre vonatkozóan a felperes a bizonyítékait nem terjesztette elő.

A jogerős ítélet szerint nem megalapozott a felperes fellebbezése a kormánytisztviselői jogviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítására, és ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányuló kereseti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezés vonatkozásában sem, ebben a körben teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtetteket.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az a tény, hogy a képviselő más hasonló ügyekben is eljár az alperes képviseletében, nem jelenti azt, hogy az általa elvégzett munka mennyisége jelentősen kevesebb lenne, hiszen az egyes perek tényállása nem azonos, illetve a kereseti kérelmek tartalma is eltérő. Az alperesnek ehhez igazodva kell védekezését előadni, amely jelentős munkaráfordítást igényel.

A jogerős ítélet szerint tévesen került meghatározásra a felperest terhelő kereseti illeték mértéke, mivel a Pp. 24. § (2) bekezdés b) pontja szerint a pertárgy értéke a felperes egyévi átlagkeresete, vagyis 20.206.716 forint volt, amelyhez hozzáadandó a kártérítés összege, így 22.166.674 forintot kellett figyelembe venni a 6 %-os mérték megállapításánál. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az illetékre vonatkozó rendelkezést a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján hivatalból felülvizsgálva megváltoztatta, és az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti legmagasabb összegre, 900.000 forintra felemelte. Ugyanezen összegben kötelezte a fellebbező felperest a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat hozatalát kérte kereseti kérelmének teljes egészében történő helytadásával. Másodlagosan az első-, vagy a másodfokon eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte mindkét esetben kötelezve az alperest a perben eddig felmerült, ügyvédi munkadíjat is magában foglaló első- és másodfokú, valamint felülvizsgálati perköltség megfizetésére áfával növelt összegben.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban a 2011. május 5-én kelt előkészítő iratában részletesen kifejtette álláspontját, ezért azt a felülvizsgálati kérelem részeként is kérte értékelni.

A felülvizsgálati érvelés szerint a 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdés b) pontja szerinti visszavonásra csak kifejezetten súlyos és indokolt esetben kerülhet sor. A jogalkotó a lehetséges okok között említi a kihelyezett elmarasztaló fegyelmi határozatot, a kihelyezés jogszabályi személyi előfeltételeinek a hiányát, a kihelyezett alkalmatlanságát, munkakörének megszűnését, a külképviselet megszűnését, és a felperes esetében az alperes által megjelölt különösen fontos szolgálati érdeket is.

A Ktv. 59. §-a, valamint az Mt. 11. § (1) bekezdése alapján a kézbesítéstől számított 3 éven belül a kihelyezett közvetlenül a bírósághoz fordulhat, amiből az következik, hogy a munkaügyi bíróság nem csupán vizsgálhatja, de kötelezően értékelnie is kell a visszavonás jogszabályi feltételeinek fennálltát. Ebben a körben pedig a bíróság köteles vizsgálni azt is, hogy az indok, amely miatt a kihelyezés visszavonásra kerül, különösen fontos szolgálati érdekek minősül-e. Ebben a körben a bíróságnak mérlegelési jogköre van.

Mivel a Rendelet megalkotására a Ktv. felhatalmazása alapján került sor, az mögöttes jogszabálynak minősül, és vizsgálni kell a

munkáltató intézkedésének világosságát, valóságát és okszerűségét is. Mivel ez nem történt meg, sérült a Pp. 206. § (1) bekezdése, valamint a hivatkozott 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 2. § 11. pontja, 11. § (2) bekezdés b) pontja, 20. § (1) bekezdés g) pontja, valamint a 21. § (1) és (5) bekezdése, továbbá a Ktv. 59. § (2) bekezdése.

Amennyiben valós lenne az az érvelés, hogy a bíróságok nem vizsgálhatnák a kihelyezés visszavonásáról szóló munkáltatói döntés jogszerűségét és megalapozottságát, akkor a jogszabályok által az intézkedéssel szemben biztosított jogorvoslati jog formalitás lenne, és nem biztosítaná az Alkotmányban is hivatkozott eljárási garanciákat.

A 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 2. § 11. pontja szerint a szolgálati érdek a k.miniszter, illetve a szakmai irányítást ellátó központi közigazgatási szerv vezetőjének feladat- és hatásköréről szóló kormányrendeletekben megállapított feladatok végrehajtásával kapcsolatos érdek. Ez kifejezetten szakmai jellegű k. érdek lehet, a minisztérium pénzügyi helyzete azonban nem ilyen, hanem államháztartási és gazdasági kérdés.

Azzal, hogy az alperes a felperes külszolgálatát 2010. augusztus 31. napjával jogellenesen megszüntette, megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy a 2010. december 20-áig terjedő időszakban a részére folyósítandó ellátmány összegéből további megtakarításokat eszközöljön.

A felperes álláspontja szerint az alperes a külszolgálat visszavonása során rendeltetésellenes joggyakorlást valósított meg. Még az ellenkérelmében sem jelölte meg azt, hogy mi volt a különösen fontos szolgálati érdek amelyre hivatkozással külszolgálatát visszavonta, csak az elsőfokú eljárásban csatolt iratokat ebben a körben. A berendelt nagyköveti titkárnő helye nem maradt betöltetlen, helyére új személyt helyezett ki az alperes, R.H.A.-t pedig nem visszarendelték, hanem áthelyezték, azaz megállapítható, hogy ezen két személy vonatkozásában az alperesi költségvetés semmit sem tudott megtakarítani.

A külszolgálat visszavonásához szükséges különösen fontos szolgálati érdek hiánya, mind a visszavonás indokáról való tájékoztatás elmaradása olyan körülmény, amely rendeltetésellenes joggyakorlásnak minősül.

A felperes hivatkozott a Ktjv. 8. § (1) bekezdésére, amely álláspontja szerint ellentétes az Európai Unió Alapjogi Chartájának 30. cikkével. A tagállamok is a Charta címzettjei, amennyiben az unió jogát hajtják végre. Ez azonban nem merül ki az irányelvek rendelkezéseinek a nemzeti jogrendszerbe való átültetésében. A tagállamok ugyanis a jogalkotás során is kötelesek érvényre juttatni az Unió jogát.

Az Alapjogi Chartával ellentétes az olyan szabályok alkalmazása, amelyek mindenfajta indokolás nélkül teszik lehetővé munkaviszony vagy azzal „érdemileg rokon”, munkavégzésre irányuló jogviszony megszüntetését. Nem felel meg ugyanis a Charta 30. cikkének egy

olyan nemzeti szabályozás, amely nem konkretizálja és differenciálja az indokolatlan „elbocsátás” elleni védelmet, hanem az állam alkalmazásában állók egy jelentős csoportjára vonatkozóan teljes egészében megszünteti az indokolási kötelezettséget.

A felülvizsgálati kérelem szerint a 2009. évi VI. törvénnyel kihirdetett Módosított Európai Szociális Charta 34. cikke is irányadó, mivel Magyarország ugyan nem vállalt kötelezettséget ezen cikk kötelező alkalmazására, azonban ennek ellenére a Módosított Európai Szociális Charta ezen cikke is az Alapjogi Chartán keresztül a magyar jogrend részévé vált. Az Alapjogi Charta 30. cikkéhez fűzött magyarázat a felülvizsgált Szociális Charta 24. cikkéből merít.

A strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága a K.M.C. kontra Magyarország ügyben 19554/11. számú, 2012. július 10. napján meghozott ítéletében megállapította a magyar jogrendszer részét képező, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény (Egyezmény) 6. cikke (1) bekezdésének, a tisztességes eljárásra vonatkozó rendelkezésének Magyarország által történő megsértését.

Az eljáró bíróságoknak kötelezettségük lett volna az uniós joggal ellentétes, a felmentés közlésekor hatályban volt Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjában szabályozott kormánytisztviselői jogviszony indokolás nélküli megszüntetésére vonatkozó nemzeti szabály félretétele, ugyanis az az Alapjogi Charta 30. cikkébe ütközött.

A másodfokú ítéletet hozó tanács más ügyben már megállapította az indokolás nélküli felmentés uniós jogba ütközését, és ebből fakadóan a jogviszonyt megszüntető intézkedés jogellenességét.

A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-ei 2000/78/EK tanácsi irányelv hivatkozott rendelkezései ellentétesek a Ktjv. 8. § (1) bekezdésében, illetve a Ktv. 17. § (1) bekezdésében biztosított olyan törvényi rendelkezéssel, amely szerint a magyar jogban a munkavállalónak minősülő kormánytisztviselő vagy köztisztviselő indokolás nélkül felmenthető.

A felülvizsgálati érvelés szerint az eljáró bíróságok által az alperesi jogi képviselő részére megállapított munkadíj összege eltúlzott. Általa a jelen perben is érvényesített jogi álláspont már egy korábban kidolgozott, és más perekben is érvényesített érvelés volt. A tényállás ebben a körben csupán annyiban különbözött a jelen eljárás tényállásától, hogy más volt a peres felek személye, illetőleg a munkáltatói intézkedés időpontja.

Az alperes perbeli intézkedése óta a felperes regisztrált munkanélküli, a szakmában többszöri próbálkozás ellenére sem tudott elhelyezkedni, jövedelmi és vagyoni viszonyai alapvetően megváltoztak, ezért az illeték- és költségmentességre kiterjedő személyes költségmentesség engedélyezését kérte.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre

kötelezése mellett.

Álláspontja szerint a 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 21. §-ának (5) bekezdése nem úgy rendelkezik, hogy a kihelyezés visszavonását meg kell indokolni, és nem tartalmaz olyan szigorú követelményrendszert, mint amelyet a munkajogi szabályozás az indokoláshoz kötött más munkáltatói intézkedések esetében általában megkövetel. Ebből az következik, hogy a Kormányrendelet nem indokolási kötelezettséget ír elő, a kihelyezett a kihelyezés visszavonásának indokairól tájékoztatni kell.

A Kormányrendelet 18. § (2) bekezdés b) pontja nem jogilag pontosan meghatározott objektív tények, körülmények fennállásától vagy bekövetkezésétől teszi függővé a visszavonásra vonatkozó jog gyakorlását, hanem azt alapvetően a munkáltató szubjektív értékelésén nyugvó mérlegelés körébe utalja.

A munkaügyi perben nincs lehetőség arra, hogy a bíróság felülbírálja, hogy az adott esetben felmerült, a munkáltató által megjelölt, a visszavonásra okot adó körülmény valóban „különösen fontos szolgálati érdeknek” minősül.

Az alperes utalt a Ktv. 59. § (2) bekezdésében foglaltakra, miszerint a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelési jogkörébe tartozó döntés ellen csak akkor van helye perindításnak, ha ezt a törvény megengedi. Jelen esetben azonban ilyen rendelkezést sem a Ktv., sem a Kormányrendelet nem tartalmaz, a felperes által hivatkozott, a katonák szolgálati beosztásával kapcsolatos szabályozás és gyakorlat a perbelitől eltér.

A felek között 2010. szeptember 1-jei hatállyal közös megegyezéssel kinevezés-módosítás jött létre, amely alapján a felperes a Főosztály állományába, sajtóreferens munkakörbe került áthelyezésre. Ezáltal saját jognyilatkozatával is megerősítette azt a tényt, hogy a külföldi kirendelése (kiküldetése) már megszűnt, más munkavégzési helyen más munkakörben dolgozik, amely munkavégzés alapján az illetményen felül ellátmányra nem jogosult.

Az alperes álláspontja szerint a felperes csupán állította, de nem bizonyította állított kárának pontos mértékét. Nem jelölt meg olyan tényt, körülményt, amely a rendeltetésellenes joggyakorlás megállapításának alapjául szolgálhatna, e körben a rá háruló bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

A jogalkotó a Ktjv. megalkotásával nem uniós jogot hajtott végre, annak a perbeli időszakban hatályos rendelkezéseivel kapcsolatban az Európai Unió Alapjogi Chartájának és a Módosított Európai Szociális Chartának nincs kötelező ereje.

A felperes által hivatkozott, a strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott eseti döntés, amelyben félként a Magyar Állam vett részt, a jelen felülvizsgálati eljárásban közvetlenül nem alkalmazható.

A felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet által megállapított első- és másodfokú ügyvédi munkadíj vonatkozásában is megalapozatlan, e körben az eljáró bíróságok a döntésüket megfelelően indokolták.

Az alperes álláspontja szerint a felperes által megjelölt átlagkereseti összeg sem helytálló figyelemmel a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2010. évi CXCV. törvény (Kttv.) 193. §-ában foglaltakra, valamint a 2012. évi V. törvény 3. § (5) bekezdésére is. A fentiekre tekintettel a felperes a kereseti követelését nem alapíthatja a korábban hatályos Ktv. 60. § (4) bekezdésére, azt kizárólag a Kttv. 193. §-a előírásainak figyelembe vételével terjesztheti elő. A felperes havi illetménye a jogviszony megszűntetésekor 583.600 forint volt, legfeljebb ezen összeg jelölhető meg az átalánykártérítés iránti igény szempontjából irányadó havi jövedelemként.

A Kúria az Európai Unió Bíróságánál előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett (Mfv.I.10.072/2013/6. számú végzés).

Az Európai Unió Bírósága a C-332/13. számú ügyben meghozott végzésében megállapította, hogy nem rendelkezik hatáskörrel a szóbanforgó ügyben, mivel a jogi helyzet nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe. Megállapította, hogy a nemzeti bíróság előtt folyó eljárásban az a költség téríthető meg, amely a feleknek a bírósághoz benyújtott észrevételeivel összefüggésben merült fel.

Ezt követően a Kúria a felülvizsgálati eljárást Mfv.I.10.079/2010. számon folytatta.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben kell előadni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a jogerős határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ebből következően a Kúria a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt indokokat vehette figyelembe és nem értékelhette a felperes által hivatkozott, a 2011. május 5-ei előkészítő iratban foglaltakat.

A Pp. 275. §-ának (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati eljárásban olyan jogkérdésről dönthet, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH.2002.283.) Ebből következően a felülvizsgálati kérelemben megjelölt Emberi Jogok Európai Bírósága által a K.M.C. - Magyarország ügyben hozott döntést és ezzel összefüggésben az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezményben (Egyezmény) foglaltakat nem értékelhette. A 49.Mf.637.417/2011/4. számú jegyzőkönyv 3. oldal második mondata nem értelmezhető az Egyezményre vonatkozó, konkrét jogalapra történő hivatkozásként. Ebből az is következik, hogy az Alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésére a nemzetközi szerződésbe ütközés miatt nem volt lehetőség.

A perbeli időben hatályos 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdés b) pontja szerint a külszolgálat megszüntethető a kihelyezés visszavonásával. A Rendelet 20. § (1) bekezdés g) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy a kihelyezés visszavonása a külszolgálat bármely szakaszában történhet különösen fontos szolgálati érdekből. A 21. § (5) bekezdése szerint a kihelyezés visszavonása esetén a kihelyezett a visszavonás indokairól tájékoztatni kell.

Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy az alperes a tájékoztatást megadta, amikor a különösen fontos szolgálati érdeket megjelölte intézkedése indokául a Kormányrendelet pedig indokolási kötelezettséget nem ír elő. A munkáltató az eljárás során egyébként bizonyította azt, hogy hosszabb távú működőképességének biztosításához volt szükség az intézkedésre. A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a k.-nek meghatározott keretből kell biztosítania a minisztérium működésének feltételeit, ami az intézményirányítás körébe tartozó feladat a 212/2010. (VII.1.) Korm. rendelet 11. §-ára is figyelemmel. Az ezzel ellentétes felperesi hivatkozás alaptalan.

Ugyancsak törvénysértés nélkül állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az 1992. évi XXIII. törvény (K tv.) 80. § (1) bekezdés e) pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott 104/2003. (VII.18.) Korm. rendelet a köztisztviselők tartós külszolgálatára vonatkozóan speciális szabályokat rögzít, amely nem határoz meg jogkövetkezményt egy esetlegesen jogellenes kihelyezés visszavonás esetére sem. A Ktv. 59. § (2) bekezdése szerint a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelési jogkörébe tartozó döntés - és ilyennek minősül a külszolgálatról történő visszahívás - ellen jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt a törvény megengedi. Ilyet azonban sem a Ktv., sem a már hivatkozott Kormányrendelet nem tartalmaz.

Az eljáró bíróságok okfejtése helyes volt abban a körben is, miszerint annak eldöntése, hogy az adott nemzetközi viszonyok mellett mi minősül különösen fontos szolgálati érdeknek a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozik, a bíróságnak nincs jogi lehetősége azt felülbírálni. Így a csak tájékoztatási kötelezettségre is tekintettel sem volt módjuk azt sem vizsgálni, hogy a munkáltató intézkedése gazdaságos vagy célszerű volt-e.

A felperes kihelyezés visszavonása nem volt jogellenes, így az erre alapított kártérítési igény nem alapos.

Az Európai Unió Bíróságának C-332/13. számú előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott végzése egyértelmű szövegezése folytán a felülvizsgálati kérelemnek az Alapjogi Chartával és más uniós jogszabályokkal összefüggő érvelése nem képezheti a felülvizsgálati eljárás tárgyát, mivel a Ktjv. megalkotásával Magyarország nem az Unió jogát hajtotta végre. Ezért az Alapjogi Charta megsértése címén a felmentés jogellenessége nem állapítható meg. Az Európai Unió Bíróságának említett döntéséből a perbeli ügyre vonatkozóan az következik, hogy a kormánytisztviselők jogviszonyának megszüntetése olyan munkajogi szabályozásnak minősül, amely nemzeti hatáskörbe tartozik.

A Szociális Charta nem része az uniós jognak, hanem nemzetközi egyezmény (2009. évi VI. törvény), azonban annak 24. cikke alkalmazására Magyarország nem vállalt kötelezettséget, ezért az erre történő felperesi hivatkozás sem alapos.

Az Alkotmánybíróság a 8/2011. (II.18.) AB határozatában kifejtette, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenes, sérti az

Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, a 70. § (6) bekezdésében szabályozott közhivatal viseléséhez való jogot, az 57. § (1) bekezdése szerinti bírósághoz fordulás jogát, valamint az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogot.

Az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján a sérelmezett rendelkezést a jövőre nézve semmisítette meg: „...az 2011. május 31-én vesztí hatályát” (idézett határozat 6. pont). A fentiekből az következik, hogy a felperes felmentése közlésének időpontjában a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazandó volt.

Alaptalan azon felülvizsgálati hivatkozás, hogy a másodfokon eljáró bíróság más ügyben – más tényállás mellett – eltérő döntést hozott, mivel az a jelen jogvitára kihatással nem lehet.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a másodfokú bíróság törvénysértés nélkül állapította meg az alperes jogi képviselője ügyvédi munkadíját. Helyesen fejtette ki, hogy az egyes perekben a tényállások nem azonosak, eltérőek a kereseti kérelmek, így a kifejezetten bonyolult megítélésű ügyben való jogi képviselet jelentős munkamennyiséget jelent, így az ügyvédi munkadíjnak ehhez kell igazodnia figyelemmel a magas pertárgyértékre is.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul. Az illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2014. május 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő